

به نام خدا دانشگاه تهران - دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی تهران دانشگاه تهران - دانشگاه مهندسی برق و کامپیوتر

شبکههای پرسپترون چندلایه

محمدجواد احمدي	نام و نام خانوادگی
4.1	شمارهٔ دانشجویی

فهرست مطالب

۴	ىىش چھارم	پاسخ پره
۴	آشنایی و کار با دیتاست (پیشپردازش)	1.1
۴	۱.۱.۱ قسمت ا	
۵	۲.۱.۱ قسمت II	
۶	۳.۱.۱ قسمت III	
٧	۴.۱.۱ قسمت IV	
٩	۵.۱.۱ قسمت V	
۱۱	۶.۱.۱ قسمت VI قسمت علی کارون	
14	۷.۱.۱ قسمت V.۱.۱ تسمت الا	
۱۵	۸.۱.۱ قسمت VIII	
۱۷	Multi-Layer Perceptron	۲.۱
۱۷	۱.۲.۱ قسمت I	
۱۸	۲.۲.۱ قسمت II	
۲۱	۳.۲.۱ قسمت III	
۲۸	۴.۲.۱ قسمت IV	
44	V. · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	

فهرست تصاوير

11	ستگی برای حالتهای مختلف	۱ ماتریس همب
۱۲	ستگی نسبت به قیمت	۲ ماتریس همب
14	آماری قیمت	۳ نمودار توزیع
۱۵	برحسب فیچر با بیش ترین همبستگی	۲ نمودار قیمت
19	های برخی بهینهسازها	۵ نمودار مقایس
۲۲	T Hube	۶ تابع اتلاف er
۲٩	به شبکههای با تعداد لایهٔ مخفی مختلف	٧ نتايح مربوط
	به بهینهسازهای مختلف	
٣١	به توابع اتلاف مختلف	۹ نتابح مربوط

فهرست جداول

پرسش ۴. Multi-Layer Perceptron

۱ پاسخ پرسش چهارم

توضيح پوشهٔ کدهای Multi-Layer Perceptron

كدهاي مربوط به اين قسمت، علاوه بريوشهٔ محلي كدها در اين لينك آورده شده است.

آشنایی و کار با دیتاست (پیش پردازش)

۱.۱.۱ قسمت I

در گام اول، مجموعهداده را روی گوگل درایو بارگذاری می کنیم. فراخوانی این فایل بدون نیاز به Mountکردن و استفاده از gdown در محیط گوگل کولب ممکن است با خطا مواحه شود که با استفاده از دستورات زیر مشکل حل می شود.

```
!pip install --upgrade --no-cache-dir gdown
2 !gdown 17KnUeG8_I9vgGU5mqym2hfFjnJPSEH-X
```

هم چنین می توانیم با فراخوانی دستورات زیر، امکان بارگذاری داده ها را در محیط کولب فراهم آوریم:

```
from google.colab import files
uploaded = files.upload()
```

برای خواندن فایل csv و فراخوانی تابع info. از Pandas، از دستورات زیر استفاده می کنیم. دستور () df.info در زبان یایتون، یک دستور برای نمایش خلاصهای از اطلاعات یک دیتافریم است. این دستور اطلاعاتی را مانند تعداد ردیفها، تعداد ستونها، نوع دادهای هر ستون، تعداد مقادیر نال و غیره را در مورد دادههای موجود در دیتافریم به ما نشان می دهد. این دستور به طور خاص، اطلاعاتي را در مورد ديتافريم مانند نوع دادهها (float ،int ،object وغيره)، تعداد مقادير غيرنال در هر ستون و حجم کلی دادهها نشان میدهد. همچنین، اگر دیتافریم شامل ستونهایی با دادههایی از نوع datetime و یا تاریخ باشد، تعداد و مقدار این ستون ها نیز نمایش داده می شود. با استفاده از این دستور، می توانیم اطلاعات مهمی را در مورد دیتافریم مورد نظر به دست آوریم و با کمک این اطلاعات، به سادگی بتوانیم تحلیلهای مورد نیاز خود را روی دادههای خود انجام دهیم.

```
import pandas as pd
2 df = pd.read_csv("/content/CarPrice_Assignment.csv")
3 df.info()
```

نتيجه بهصورت زير خواهد بود:

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
2 RangeIndex: 205 entries, 0 to 204
Data columns (total 26 columns):
                        Non-Null Count Dtype
```



```
0
       car ID
                           205 non-null
                                            int64
       symboling
                           205 non-null
                                            int64
   2
       CarName
                           205 non-null
                                            object
   3
       fueltype
                           205 non-null
                                            object
       aspiration
                           205 non-null
                                            object
       doornumber
                           205 non-null
                                            object
   5
   6
       carbody
                           205 non-null
                                            object
   7
       drivewheel
                           205 non-null
                                            object
   8
       enginelocation
                           205 non-null
                                            object
       wheelbase
                           205 non-null
                                            float64
       carlength
                           205 non-null
                                            float64
   10
       carwidth
                                            float64
17
                           205 non-null
                                            float64
       carheight
                           205 non-null
   13
       curbweight
                           205 non-null
                                            int64
       enginetype
                           205 non-null
                                            object
       cylindernumber
                           205 non-null
                                            object
   15
   16
       enginesize
                           205 non-null
                                            int64
       fuelsystem
                                            object
   17
                           205 non-null
       boreratio
                           205 non-null
                                            float64
   18
                                            float64
   19
       stroke
                           205 non-null
                                            float64
       compressionratio
                           205 non-null
                                            int64
   21 horsepower
                           205 non-null
       peakrpm
                           205 non-null
                                            int64
                                            int64
       citympg
                           205 non-null
   23
                                            int.64
   24 highwaympg
                           205 non-null
                           205 non-null
                                            float64
       price
32 dtypes: float64(8), int64(8), object(10)
33 memory usage: 41.8+ KB
```

مشاهده کردیم که مجموعهدادهٔ مورد نظر ما شامل ۲۰۵ داده در ۲۶ ستون است. همچنین برخی از ویژگیها عددی و برخی غير عددي هستند.

قسمت II 7.1.1

در گام بعدی میخواهیم تعداد دادههایی که Nan هستند را برحسب هر ستون نمایش دهیم. دستور ()df.isna در پایتون، برای شناسایی مقادیر خالی (Null) یا مقادیر (NaN (Not a Number) در یک داده فریم (DataFrame) استفاده می شود. این دستور یک داده فریم را دریافت می کند و برای هر یک از سلولهای آن مقدار True یا False برمی گرداند. مقدار True به معنی این است که مقدار آن سلول خالی (Null) یا NaN است و مقدار False به معنی این است که سلول دارای مقداری غیر خالی است. این دستور معمولاً برای شناسایی سلولهایی که دارای مقدار خالی هستند و انجام عملیاتهای مربوط به پر کردن سلولها (imputation) یا حذف آنها از دادهفریم استفاده می شود. دستور () df.isna در پایتون، همانند دستور () df.isna برای شناسایی مقادیر خالی در یک دادهفریم استفاده می شود. در واقع این دو دستور معادل هستند و می توان از هر دو برای شناسایی مقادیر خالی در یک دادهفریم استفاده کرد. با این توضیحات، برای هدف این سوال می توانیم از یکی از دو دستور زیر استفاده


```
df.isnull().sum()
for i in df.columns:
print('Number of NaN in',i,'=',df.isna().sum().sum())
                                                                           نتيجه بهصورت زير خواهد بود:
car_ID
2 symboling
3 CarName
4 fueltype
5 aspiration
6 doornumber
7 carbody
8 drivewheel
9 enginelocation
10 wheelbase
11 carlength
12 carwidth
13 carheight
14 curbweight
15 enginetype
16 cylindernumber
17 enginesize
18 fuelsystem
19 boreratio
20 stroke
21 compressionratio
22 horsepower
23 peakrpm
24 citympg
25 highwaympg
                       0
26 price
27 dtype: int64
```

همان طور که از نتایج مشاهده می شود، هیچ ستونی دارای دادهٔ Nan نیست.

۳.۱.۱ قسمت **III**

برای هدف مدنظر این سوال دستوراتی تعریف میکنیم که کلمهٔ اول در ستون CarName را در ستونی جدید با نام CompanyName ذخیره کند و ستونهای ID_car ، CarName و symbolling را حذف کند. برای اصلاح غلطهای املایی یک مجموعه از نامهای معتبر برای ستون CompanyName تعریف میکنیم و نامهایی که غیر از این لیست باشند را به نزدیک ترین نام موجود در لیست معتبر تبديل كند.


```
import pandas as pd
2 import difflib
4 # list of valid car company names
valid_names = ['alfa-romero', 'audi', 'bmw', 'chevrolet', 'dodge', 'honda', 'isuzu', 'jaguar', '
      mazda', 'buick', 'mercury', 'mitsubishi', 'nissan', 'peugeot', 'plymouth', 'porsche', '
      renault', 'saab', 'subaru', 'toyota', 'volkswagen', 'vw', 'volvo']
7 # read the original csv file into a pandas dataframe
8 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment.csv')
10 # extract the first word of each CarName into a new CompanyName column
ii df['CompanyName'] = df['CarName'].str.split().str[0]
13 # replace any invalid names with the nearest match from the list
14 df['CompanyName'] = df['CompanyName'].apply(lambda x: difflib.get_close_matches(x, valid_names, n
      =1)[0])
16 # reorder the columns so that CompanyName is the first column
17 df = df[['CompanyName', *df.columns[:-4]]]
19 # drop the CarName, car_ID, and symbolling columns
20 df = df.drop(['CarName', 'car_ID', 'symboling'], axis=1)
22 # save the modified dataframe to a new csv file
23 df.to_csv('CarPrice_Assignment1.csv', index=False)
```

نتیجه را با نام جدید CarPrice_Assignment1.csv ذخیره می کنیم که تمام خواسته های مدنظر سوال را بر آورده کرده است.

۴.۱.۱ قسمت **۲**

این کار را به حالتهای مختلفی میتوانیم انجام دهیم. در حالت اول کدگذاری را بهصورت عددی انجام میدهیم. دستور pd.factorize در کتابخانه Pandas در زبان برنامهنویسی پایتون، برای تبدیل یک آرایه از مقادیر به فاکتورهای عددی استفاده می شود. فاکتورها به طور خاص در داده های دسته ای که به عنوان مقادیر داده ها از کلمات استفاده می شود، کاربرد دارند. این دستور مقادیر یک آرایه را به شکل یک tuple با دو عضو تبدیل می کند. عضو اول شامل فاکتورهای عددی است که به مقادیر ورودی نسبت داده شدهاند و عضو دوم شامل لیست مقادیر یکتای موجود در آرایهٔ ورودی است. بنابراین، در حالت اول از دستور زیر استفاده میکنیم که ابتدا فایل را میخواند، سپس ستونهای غیرعددی را تشخیص میدهد و درنهایت بهجای رشتههای غیرعددی، عدد (۱، ۲ و...) حایگذاری می کند:

```
import pandas as pd
3 # read the csv file
4 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment1.csv')
```

```
6 # iterate over each column in the dataframe
7 for col in df.columns:
      # check if the column has a non-numeric data type
      if df[col].dtype == 'object':
          # use the pandas factorize() method to encode the values as integers
          df[col] = pd.factorize(df[col])[0]
13 # save the updated dataframe to a new csv file
14 df.to_csv('CarPrice_Assignment2.csv', index=False)
```

اگر بخواهیم دادههای هر ستون را هم نرمال کنیم می توانیم از این دستورات استفاده کنیم:

```
import pandas as pd
3 # load the csv file
4 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment2.csv')
6 # normalize each column by its own maximum value
7 normalized_df = df.apply(lambda x: x / x.max(), axis=0)
9 # save the normalized dataframe to a new csv file
normalized_df.to_csv('CarPrice_Assignment3.csv', index=False)
```

آنچه که احتمالا مقصود طراحان این سوال بوده است راهکار دوم و استفاده از دستور pd.get_dummies بوده است. دستور pd. get_dummies یکی از توابع کتابخانهٔ Pandas در زبان برنامه نویسی پایتون است که برای تبدیل متغیرهای دسته ای یا Pandas egorical Variables به متغیرهای دودویی یا Binary Variables استفاده می شود. به عبارت دیگر، این دستور یک فرآیند برای تبدیل دادههای دستهای به دادههای عددی را انجام می دهد. با فراخوانی تابع pd.get_dummies بر روی یک ستون از یک DataFrame، هر مقدار ممکن در آن ستون به یک ستون جدید تبدیل می شود و برای هر ردیف، مقدار ۱ در ستون متناظر با دستهبندی مربوطه و ۰ در ستونهای دیگری که به دستهبندیهای دیگر مربوط می شوند قرار می گیرد. این تبدیل می تواند بسیار مفید باشد، به عنوان مثال، در مدلسازی دادههای دستهای. به کمک تبدیل دادههای دستهای به دادههای عددی، می توان به سادگی این داده ها را به عنوان ورودی به الگوریتم های یادگیری ماشین داد و با استفاده از آنها مدلهایی با دقت بالاتر و پیچیدگی کمتر ایجاد کرد. با این توضیحات، در حالت دوم از کدگذاری onehot استفاده می کنیم؛ اما نتایج را بهشکل ستونهای جداگانه ذخیرهسازی میکنیم. این حالت مرسوم و استاندارد است؛ اما برای بررسی همبستگی ستونها مناسب به نظر نمیرسد. مثلاً ما می خواهیم همبستگی ستون نام کارخانهٔ سازندهٔ ماشین با قیمت را بسنجیم و نه همبستگی هر کارخانهٔ سازنده با قیمت را. دستورات مربوط به این حالت به شرح زیر است:

```
import pandas as pd
3 # Load CSV file
4 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment1.csv')
6 # Loop through each column in the dataframe
7 for col in df.columns:
# Check if the column contains non-numeric values (i.e. objects)
```



```
if df[col].dtype == 'object':
          # Convert non-numeric values to one-hot encoded columns
          df = pd.concat([df, pd.get_dummies(df[col], prefix=col)], axis=1)
          # Drop the original column
          df.drop(columns=[col], inplace=True)
# Save result to a new CSV file
16 df.to_csv('CarPrice_Assignment4.csv', index=False)
```

در حالت سوم از کدگذاری onehot تکستونه (به نوعی باینری) استفاده میکنیم. دستورات مربوط به آن به شرح زیر است:

```
import pandas as pd
3 # Load CSV file
4 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment3.csv')
6 # Group columns by the characters before the first underscore in their headers
7 groups = {}
8 for col in df.columns:
      prefix = col.split('_')[0]
      if prefix not in groups:
          groups[prefix] = []
      groups[prefix].append(col)
14 # Merge columns within each group and remove original columns
for prefix, cols in groups.items():
      if len(cols) > 1:
          new_col = '_'.join([prefix] + [''.join(c.split(prefix+'_')[1:]) for c in cols])
          df[new_col] = df[cols].apply(lambda x: ' '.join(x.astype(str)), axis=1)
          df.drop(columns=cols, inplace=True)
21 # Save result to a new CSV file
22 df.to_csv('CarPrice_Assignment5.csv', index=False)
```

۵.۱.۱ قسمت **V**

به این قسمت، با توجه به تمام حالاتی که در قسمت IV در نظر گرفتیم، پاسخ می دهیم. برای ساختن ماتریس هم بستگی بین متغیرهای دادهای موجود در یک دیتافریم، می توانیم از دستور () df . corr استفاده کنیم. ابتدا با تابع () corr، ماتریس هم بستگی بین تمام متغیرها محاسبه شده و در متغیر CM ذخیره می شود. سپس با استفاده از تابع ()style.background_gradient، رنگ زمینهٔ هر سلول جدول (ماتریس) همبستگی بر اساس مقدار آن سلول تعیین می شود. ما از =coolwarmcmap' ا برای تعیین رنگها استفاده کردهایم. دستور =3f. 'fmt' برای نمایش اعداد تا سه رقم اعشار استفاده شده است. همچنین قسمت ticklabels برای نمایش صحیح نام ستون ها در محور عمودی اضافه شده است. این کار برای نمایش در حالت دوم به صورت دیگری (با تعریف دوگان چرخشی) که در دفترچه کد مشخص است انجام شده است. از =tightbbox_inches' ا هم برای

نمایش صحیح ماتریس در فایل ذخیرهشده بهصورت پیدیاف استفاده شده است. دستوری که از آن استفاده کردهایم به شرح

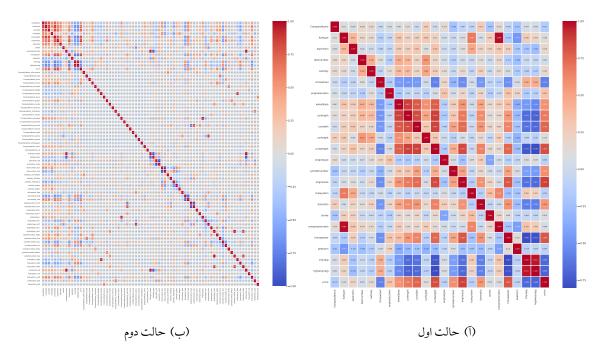
```
import pandas as pd
2 import seaborn as sns
3 import matplotlib.pyplot as plt
5 # Read CSV file into DataFrame
6 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment2.csv')
8 # Calculate correlation matrix
g corr_matrix = df.corr()
# Create heatmap using seaborn
plt.figure(figsize=(25,25))
13 sns.heatmap(corr_matrix, annot=True, cmap='coolwarm', linewidths=0.5, annot_kws={"size": 3}, fmt=
      '.3f', yticklabels=corr_matrix.columns)
# Adjust font size of annotations
plt.xticks(fontsize=8)
plt.yticks(fontsize=8)
19 # Adjust margins of PDF file
20 plt.savefig('PIcS1.pdf', bbox_inches='tight')
```

نتایج در شکل ۱ نشان داده شده است. برای حالت اول (عددی) در قسمت IV نتایج بهصورت تصویر ۱(آ) و برای حالت دوم در قسمت IV نتایج به صورت تصویر ۱ (ب) خواهد بود.

در ادامه دستورات زیر را مینویسیم تا مقادیر همبستگی هرستون با متغیر قیمت را بهصورت مرتبشده نمایش دهیم. نتایج برای حالات اول و دوم در شکل ۲ آورده شده است.

```
import pandas as pd
2 import seaborn as sns
3 import matplotlib.pyplot as plt
5 # Read CSV file into DataFrame
6 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment4.csv')
8 # Select columns to include in correlation matrix
9 cols = df.columns.tolist()
cols.remove('price')
# Calculate correlation matrix
13 corr_matrix = df[cols].corrwith(df['price']).sort_values(ascending=False)
15 # Create heatmap using seaborn
plt.figure(figsize=(2,30))
```


شکل ۱: ماتریس همبستگی برای حالتهای مختلف.

```
17 sns.heatmap(corr_matrix.to_frame(), annot=True, cmap='coolwarm', linewidths=0.5, annot_kws={"size
      ": 12}, fmt='.3f', cbar=False)
19 # Rotate x-axis tick labels to be horizontal
20 plt.xticks(rotation=0)
22 # Adjust font size of annotations
23 plt.xticks(fontsize=12)
24 plt.yticks(fontsize=12)
26 # Adjust margins of PDF file
27 plt.tight_layout()
28 plt.savefig('priceCM2.pdf', bbox_inches='tight')
```

۶.۱.۱ قسمت **VI**

برای هدف مدنظر این قسمت دستوراتی را نوشته ایم که با خواندن فایل مربوط به داده ها، در نمودار اول و با استفاده از تابع hist، توزیع قیمت خودروها را با بازههای ۵۰تایی نمایش میدهد. محور افی قیمت خودروها و محور عمودی تعداد خودروهایی است که در هر بازهٔ قیمتی وجود دارند. همچنین در نمودار دیگری و با استفاده از تابع boxplot، قیمت خودروها بهصورت یک جعبه نمایش داده می شود. جهت این نمودار را پارامتر vert تغییر می کند و عرض آن با پارامتر widths تنظیم می شود. نمودار دوم شامل اطلاعاتی مانند میانه، چارکها و اکسترممهای قیمتی خودروهاست. در ادامه و با استفاده از دستور pd.cut، قیمت خودروها را به بازههای ۸۰۰۰ دلاری تقسیم کردیم و نتایج نشان میدهد که بیشتر خودروها در بازهٔ قیمتی ۸۰۰۰ تا ۱۶۰۰۰

0.808		
0.250		
0.226		
0.200		
0.188		
0.178		
0.159		
0.151		
0.143		
0.126		
0.119		
0.108		
0.106		
0.106		
0.079		
0.068		
0.066		
0.042		
0.042		
0.034		
0.016		
-0.003		
-0.003 -0.005		
-0.003 -0.005 -0.005		
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017	enginesize	0.874
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020		
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031	curbweight	0.835
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032		
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042	curbweight	0.835
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046	curbweight horsepower carwidth	0.835 0.808 0.759
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059	curbweight horsepower carwidth carlength	0.835 0.808 0.759 0.683
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061	curbweight horsepower carwidth	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596
-0.003 -0.005 -0.005 -0.007 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071	curbweight horsepower carwidth carlength	0.835 0.808 0.759 0.683
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578
-0.003 -0.005 -0.005 -0.007 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.077 -0.085 -0.095	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.042 -0.042 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.095	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.095 -0.099 -0.106	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.085 -0.095 -0.096 -0.096 -0.096 -0.111	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.095 -0.099 -0.106 -0.111 -0.111	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.042 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.099 -0.106 -0.111 -0.111 -0.125 -0.132	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.095 -0.099 -0.106 -0.111 -0.111 -0.125 -0.132 -0.132 -0.148	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.085 -0.095 -0.106 -0.111 -0.111 -0.112 -0.125 -0.132 -0.145 -0.146	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.077 -0.085 -0.099 -0.106 -0.111 -0.111 -0.111 -0.125 -0.132 -0.145 -0.148 -0.146 -0.171	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.095 -0.099 -0.106 -0.111 -0.125 -0.132 -0.148 -0.166 -0.148 -0.166 -0.171 -0.178	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.085 -0.095 -0.106 -0.111 -0.111 -0.125 -0.132 -0.145 -0.148 -0.166 -0.171 -0.178 -0.183	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.085 -0.095 -0.106 -0.111 -0.111 -0.125 -0.132 -0.145 -0.148 -0.166 -0.171 -0.178 -0.183 -0.183	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm enginetype	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085 -0.093
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.099 -0.106 -0.111 -0.125 -0.132 -0.148 -0.166 -0.171 -0.178 -0.183 -0.168 -0.171 -0.178 -0.183 -0.262 -0.325	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.085 -0.095 -0.106 -0.111 -0.125 -0.132 -0.145 -0.148 -0.166 -0.171 -0.178 -0.183 -0.262 -0.325 -0.344	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm enginetype	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085 -0.093
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.085 -0.095 -0.106 -0.111 -0.111 -0.111 -0.125 -0.132 -0.145 -0.166 -0.171 -0.178 -0.183 -0.262 -0.325 -0.324 -0.344 -0.501	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm enginetype fuelsystem CompanyName	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085 -0.093 -0.122 -0.147
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.099 -0.106 -0.111 -0.125 -0.132 -0.148 -0.166 -0.171 -0.178 -0.183 -0.262 -0.325 -0.334 -0.344 -0.511 -0.344 -0.666 -0.171 -0.178 -0.183 -0.262 -0.325 -0.344 -0.501	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm enginetype fuelsystem CompanyName drivewheel	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085 -0.093 -0.122 -0.147 -0.578
-0.003 -0.005 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.095 -0.106 -0.111 -0.125 -0.132 -0.148 -0.166 -0.171 -0.178 -0.183 -0.262 -0.325 -0.344 -0.501 -0.502	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm enginetype fuelsystem CompanyName	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085 -0.093 -0.122 -0.147
-0.003 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.071 -0.085 -0.095 -0.106 -0.111 -0.111 -0.112 -0.145 -0.145 -0.146 -0.171 -0.171 -0.183 -0.262 -0.384 -0.501 -0.602 -0.344 -0.501 -0.602 -0.6666 -0.698	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm enginetype fuelsystem CompanyName drivewheel	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085 -0.093 -0.122 -0.147 -0.578
-0.003 -0.005 -0.005 -0.005 -0.017 -0.020 -0.031 -0.032 -0.042 -0.046 -0.059 -0.061 -0.077 -0.085 -0.095 -0.106 -0.111 -0.125 -0.132 -0.148 -0.166 -0.171 -0.178 -0.183 -0.262 -0.325 -0.344 -0.501 -0.502	curbweight horsepower carwidth carlength cylindernumber wheelbase boreratio enginelocation aspiration carbody carheight fueltype stroke compressionratio doornumber peakrpm enginetype fuelsystem CompanyName drivewheel citympg	0.835 0.808 0.759 0.683 0.596 0.578 0.553 0.325 0.178 0.161 0.119 0.106 0.079 0.068 0.032 -0.085 -0.093 -0.122 -0.147 -0.578 -0.686
	0.759 0.683 0.683 0.578 0.553 0.517 0.515 0.479 0.475 0.386 0.360 0.325 0.325 0.226 0.200 0.188 0.178 0.159 0.151 0.143 0.126 0.119 0.106 0.106 0.106 0.106 0.066 0.066 0.066 0.066 0.0642 0.042 0.042 0.034 0.032 0.028	0.759 0.683 0.683 0.639 0.578 0.553 0.517 0.515 0.479 0.475 0.386 0.360 0.325 0.325 0.325 0.250 0.226 0.200 0.188 0.178 0.159 0.151 0.143 0.126 0.119 0.108 0.106 0.106 0.106 0.106 0.106 0.106 0.106 0.079 0.068 0.066 0.042 0.042 0.042 0.042 0.042 0.032

(آ) حالت اول (ب) حالت دوم

شكل ٢: ماتريس همبستگى نسبت به قيمت.

دلار هستند. نتایج مربوط به دو نمودار در شکل ۳ آورده شده و دستورات به شرح زیر است.

import pandas as pd

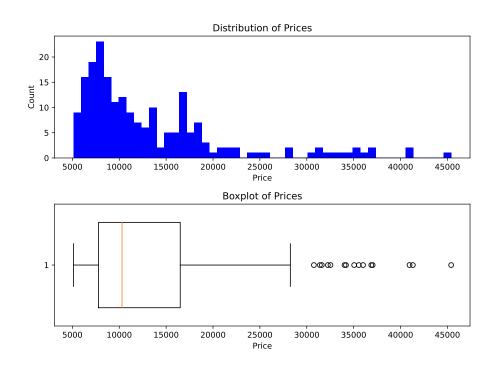


```
2 import matplotlib.pyplot as plt
4 # Load the CSV file into a pandas dataframe
5 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment4.csv')
7 # Plot the distribution of the 'price' column as a histogram
8 plt.figure(figsize=(8, 6)) # Set the size of the figure
9 plt.subplot(2, 1, 1) # Create the first subplot
plt.hist(df['price'], bins=50, color='blue')
plt.xlabel('Price')
plt.ylabel('Count')
plt.title('Distribution of Prices')
# Plot a boxplot of the 'price' column
16 plt.subplot(2, 1, 2) # Create the second subplot
17 plt.boxplot(df['price'], vert=False, widths=0.7)
18 plt.xlabel('Price')
plt.title('Boxplot of Prices')
21 plt.tight_layout() # Automatically adjust subplot parameters
23 # Save the plot as a PDF file with a fit margin
24 plt.savefig('dist2.pdf', bbox_inches='tight')
25 plt.show()
27 # Define the bins for the price ranges
28 price_ranges = pd.cut(df['price'], bins=range(0, 160000, 8000))
29 # Calculate the count of prices in each range
30 price_counts = price_ranges.value_counts().sort_index()
31 # Display the price range counts
32 print(price_counts)
```

از قسمت V می دانیم که قیمت با فیچر enginesize بیش ترین هم بستگی را دارد. برای رسم نمو دار از seaborn استفاده کرده و یک نمودار اسکاتر از رابطهٔ بین قیمت خودرو و حجم موتور رسم میکنیم. با رسم این نمودار و با استفاده از تابع sns.regplot، میانگین خطی بین دو متغیر را بهصورت خودکار به نمودار اضافه میکنیم. نمودار خروجی این کد نشان دهنده توزیع نقاط بر روی صفحه است که هر نقطه نمایانگر یک خودرو و موقعیت آن بر حسب حجم موتور و قیمت آن خودرو است. به طور خاص، مشاهده می شود که با افزایش حجم موتور، قیمت خودرو نیز افزایش می یابد و این رابطه با یک خط تقریباً خطی نشان داده شده است. همچنین با مشاهده توزیع نقاط در بخش پایین نمودار می توان تخمینی از دامنه قیمت خودروها برای هر حجم موتور داد. نتایج مربوط به این نمودار در شکل ۴ نمایش داده شده و دستورات آن به شرح زیر است:

```
import pandas as pd
2 import seaborn as sns
3 import matplotlib.pyplot as plt
5 # Load the CSV file into a pandas dataframe
```


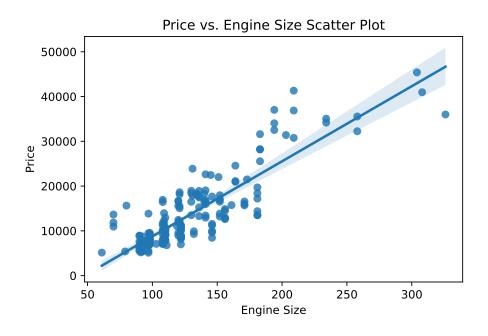
شكل ٣: نمودار توزيع آمارى قيمت.

```
6 df = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment4.csv')
8 # Create a scatter plot of 'price' versus 'enginesize'
9 sns.regplot(x=df['enginesize'], y=df['price'])
plt.xlabel('Engine Size')
plt.ylabel('Price')
plt.title('Price vs. Engine Size Scatter Plot')
14 # Save the plot as a PDF file with a fit margin
plt.savefig('pricevsenginesize2.pdf', bbox_inches='tight')
plt.show()
```

۷.۱.۱ قسمت **V**

برای هدف مورد نظر این سوال از دستوراتی استفاده میکنیم که در آن با فراخوانی کتابخانههای مدنظر و خواندن مجموعهداده، ستون قیمت به عنوان برچسب یا هدف درنظر گرفته می شود و بقیهٔ ستونها به عنوان داده. سپس ضمن مخلوط کردن داده ها دو مجموعه دادهی آموزشی و آزمایشی با نسبت گفته شده در صورت سوال ایجاد می کنیم. درنهایت تمام مجموعه ها را ذخیره می کنیم. دستورات به شرح زیر است:

```
import pandas as pd
2 from sklearn.model_selection import train_test_split
```


شکل ۴: نمودار قیمت برحسب فیچر با بیشترین همبستگی.

۸.۱.۱ قسمت **VIII**

در این قسمت دستوراتی نوشته ایم که با استفاده از MinMaxScaler داده ها را بین صفر و یک مقیاس کنیم. در این عملیات توجه داریم که از اطلاعات داده های آموزشی استفاده نکنیم؛ چراکه، باعث نشت اطلاعات می گردد. نشت اطلاعات به معنای انتقال اطلاعات از داده های تستی به مدل یادگیری است که باعث می شود مدل بهترین عملکرد را بر روی داده های تستی نشان دهد؛ اما درواقع مدل تعمیم پذبری و عمل کرد خوبی ندارد. دستورات مربوط به این قسمت به شرح زیر است:


```
import pandas as pd
2 from sklearn.model_selection import train_test_split
3 from sklearn.preprocessing import MinMaxScaler
5 # read csv file into a pandas dataframe
6 data = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment4.csv')
8 # extract label column as y
9 y = data['price']
# extract all other columns as X
12 X = data.drop(columns=['price'])
14 # split data into train and test sets with a 85/15 split
15 X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.15, random_state=42)
17 # scale the training data
18 scaler = MinMaxScaler()
19 X_train_scaled = scaler.fit_transform(X_train)
21 # scale the test data using the same scaler used for training data
22 X_test_scaled = scaler.transform(X_test)
24 # save train and test data/label in new files
25 pd.DataFrame(X_train_scaled).to_csv('Xtrain.csv', index=False)
y_train.to_csv('ytrain.csv', index=False)
27 pd.DataFrame(X_test_scaled).to_csv('Xtest.csv', index=False)
y_test.to_csv('ytest.csv', index=False)
```

برای اضافه کردن مجموعهٔ اعتبارسنجی به مجموعه های آموزش و آزمایش نیز دستورات زیر را نوشته ایم:

```
import pandas as pd
2 from sklearn.model_selection import train_test_split
3 from sklearn.preprocessing import MinMaxScaler
5 # Read the CSV file
6 data = pd.read_csv('/content/CarPrice_Assignment4.csv')
8 # Separate the label and data
9 label = df['price']
data = df.drop('price', axis=1)
# Remove the header from the variables
13 data = data.values
14 label = label.values
```



```
16 # Split the data into train/validation/test sets
17 train_data, test_data, train_label, test_label = train_test_split(data, label, test_size=0.15,
18 train_data, val_data, train_label, val_label = train_test_split(train_data, train_label,
      test_size=0.15, random_state=42)
20 # Scale the data using MinMaxScaler
21 scaler = MinMaxScaler()
22 train_data = scaler.fit_transform(train_data)
val_data = scaler.transform(val_data)
24 test_data = scaler.transform(test_data)
26 # Save the train/validation/test data/label to new files
27 pd.DataFrame(train_data).to_csv('/content/finaltrain_data.csv', index=False, header=False)
28 pd.DataFrame(val_data).to_csv('/content/finalval_data.csv', index=False, header=False)
29 pd.DataFrame(test_data).to_csv('/content/finaltest_data.csv', index=False, header=False)
30 pd.DataFrame(train_label).to_csv('/content/finaltrain_label.csv', index=False, header=False)
pd.DataFrame(val_label).to_csv('/content/finalval_label.csv', index=False, header=False)
32 pd.DataFrame(test_label).to_csv('/content/finaltest_label.csv', index=False, header=False)
```

Multi-Layer Perceptron ۲.۱

۱.۲.۱ قسمت I

برای این قسمت، مجموعه دستوراتی را می نویسیم که شامل تعریف سه مدل شبکهٔ عصبی چند لایه است. هر مدل شامل چند لایهٔ خطی است که با استفاده از تابع فعالساز غیرخطی ReLU به صورت پشت سر هم بهم متصل شدهاند. تعریف هریک از این سه مدل بهصورت یک کلاس از nn.Module پایتورچ انجام گرفته است. این سه مدل در تعداد لایههای پنهان با یکدیگر متقاوت هستند. تابع سازندهٔ هر مدل، ورودیهای لازم برای تعریف مدل را دریافت میکند و لایههای مورد نظر را با استفاده از n.Linear تعریف می کند. هر مدل، یک تابع پیش بینی در مسیر رو به جلو دارد که با دریافت ورودی x، ابتدا خروجی هر لایهٔ خطی با اِعمال تابع فعالساز محاسبه می شود و سپس خروجی نهایی مدل برای ورودی x برگردانده می شود. دستورات به شرح زیر است:

```
# Define the MLP models
class MLP1(nn.Module):
     def __init__(self, input_dim, hidden_dim, output_dim):
         super(MLP1, self).__init__()
         self.fc1 = nn.Linear(input_dim, hidden_dim)
         self.fc2 = nn.Linear(hidden_dim, output_dim)
     def forward(self, x):
         x = torch.relu(self.fc1(x))
         x = self.fc2(x)
```



```
class MLP2(nn.Module):
      def __init__(self, input_dim, hidden_dim1, hidden_dim2, output_dim):
          super(MLP2, self).__init__()
          self.fc1 = nn.Linear(input_dim, hidden_dim1)
          self.fc2 = nn.Linear(hidden_dim1, hidden_dim2)
          self.fc3 = nn.Linear(hidden_dim2, output_dim)
      def forward(self, x):
          x = torch.relu(self.fc1(x))
21
          x = torch.relu(self.fc2(x))
          x = self.fc3(x)
          return x
  class MLP3(nn.Module):
      def __init__(self, input_dim, hidden_dim1, hidden_dim2, hidden_dim3, output_dim):
          super(MLP3, self).__init__()
          self.fc1 = nn.Linear(input_dim, hidden_dim1)
          self.fc2 = nn.Linear(hidden_dim1, hidden_dim2)
          self.fc3 = nn.Linear(hidden_dim2, hidden_dim3)
          self.fc4 = nn.Linear(hidden_dim3, output_dim)
      def forward(self, x):
          x = torch.relu(self.fc1(x))
          x = torch.relu(self.fc2(x))
          x = torch.relu(self.fc3(x))
          x = self.fc4(x)
          return x
```

۲.۲.۱ قسمت II

در کارهای رگرسیون به دنبال بهترین مدلی هستیم که بیشترین دقت را در پیش بینی مقدار یک متغیر وابسته بر اساس متغیرهای مستقل دیگر داشته باشد. اما پیداکردن بهرتین مدل می تواند به دلیل پیچیدگی داده ها کاری زمان بر و سخت باشد. در این جا به برخی بهینهگرها و توابع اتلاف مناسب برای این کار اشاره میکنیم. برای انتخاب دو بهینهساز اول از اطلاعات معروف موجود در شكل ۵ استفاده كرديم و الگوريتمهاي بهنيهسازي Adam و Adagrad را برگزيديم.

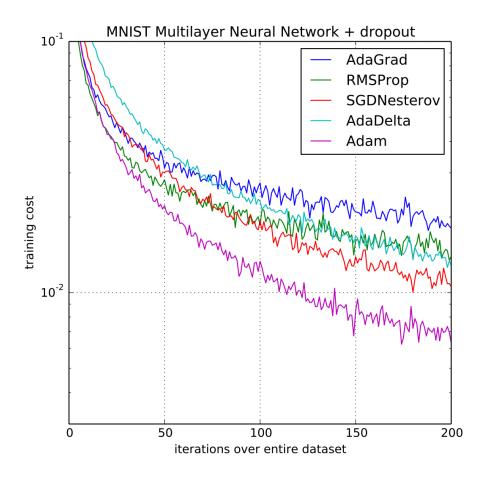
• بهينهساز Adam: اين الگوريتم، يك الگوريتم بهينهسازي انباشت گراديان و نسخهٔ تعميميافتهٔ الگوريتم SGD است كه در شبکههای عصبی عمیق به خوبی کار می کند. این الگوریتم با ترکیب دو مفهوم بسیار قدرتمند AdaGrad و RMSProp* طراحی شده است و در مقایسه با برخی بهینهسازهای دیگر سرعت همگرایی بالا و دقت بیش تری در پیش بینی دادهها دارد.

¹Adaptive moment estimation

²Adaptive Gradient Algorithm (Adagrad)

³Adaptive Gradient Algorithm

⁴Root Mean Square Propagation

شكل ۵: نمودار مقايسهاي برخي بهينهسازها (لينك).

از مریتهای این بهینهساز می توان به آسانی پیادهسازی، محاسبات بهینه، نیاز به حافظهٔ کم، عدم تغییر در برابر مفیاس دهی مجدد قطری گرادیانها، مناسببودن برای دادهها و پارامترهای بزرگ، مناسببودن برای مسائل دارای گرادیانهای بسیار نویزدار یا نامتراکم، و نیاز به تنظیم پارامتر اندک اشاره کرد. در این الگوریتم بهینهیازی هر نرخ پادگیری برای پارامترهای مختلف از گشتاورهای اول و دوم گرادیانها محاسبه می شود و در آن به جای انطباق نرخهای یادگیری پارامترها فقط براساس ميانگين گشتاور اول (مانند الگوريتم RMSProp) از ميانگين گشتاور دوم گراديانها هم استفاده مي شود. اين الگوريتم با چهار پارامتر پیکربندی می شود: آلفا یا alpha که نرخ یادگیری یا طول گام است و نسبتی است که اوزان بر اساس آن بهروز می شوند. هرچه آلفا بزرگتر باشد یادگیری اولیه سریعتر خواهد بود. beta1 نرخ فرویاشی نمایی برای تخمینهای گشتاور اول را تعیین میکند. beta2 هم نرخ فروپاشی نمایی برای تخمینهای گشتاور دوم را تعیین میکند. این مقدار در مسائلی با گرادیان تُنک باید نزدیک به یک در نظر گرفته شود. و در نهایت epsilon عددی است بسیار کوچک که برای جلوگیری از تقسیم بر صفر در پیادهسازی ها در نظر گرفته شده است. آقای Andrej Karpathy در یکی از یست های وبلاگ خود اشاره كرده بود كه نرخ يادگيري 0.0003 معمولاً مناسب است كه ما با شروع از اين مقدار و ايجاد تغييرات جزئی مقدار بهینه برای کاربرد خود را پیدا خواهیم کرد.

• بهینهساز Adagrad: این الگوریتم، یک الگوریتم بهینهسازی است که به صورت خاص برای مسائل یادگیری ماشین طراحی شده است. این الگوریتم تلاش میکند برای بهبود کارایی فرآیند یادگیری با بهبود روش انتخاب شدن نرخ یادگیری،

به ویژه برای داده های بزرگ و پیچیده. اولین چیزی که باید در مورد این الگوریتم بدانیم، این است که این الگوریتم نرخ یادگیری را برای هر پارامتر به طور مستقل از سایر پارامترها محاسبه میکند. به عبارت دیگر، نرخ یادگیری برای هر پارامتر متفاوت است و با توجه به رفتار هر پارامتر در طول فرآیند یادگیری تغییر میکند. روش کار این الگوریتم به این صورت است که در هر مرحله، برای هر پارامتر از یک نرخ پادگیری جدید استفاده می شود که بر اساس سابقه گرادیان های مربوط به آن پارامتر محاسبه می شود. به عبارت دیگر، اگر گرادیان یک پارامتر در گام های قبلی بیشتر بوده باشد، نرخ یادگیری برای آن پارامتر در گام بعدی کاهش پیدا می کند و برعکس، اگر گرادیان کوچکتر باشد، نرخ یادگیری برای آن پارامتر در گام بعدی افزایش پیدا میکند. به عنوان مثال، فرض کنید در گام اول، گرادیان یک پارامتر برابر با ۱۰ بوده است. در این صورت، نرخ یادگیری برای آن یارامتر در گام بعدی کاهش می یابد. اگر در گام دوم، گرادیان همان یارامتر برابر با ۵ باشد، نرخ یادگیری برای آن یارامتر افزایش پیدا میکند. این الگوریتم برای مقابله با چالشهایی مانند یارامترهای بسیار زیاد و تغییرات ناگهانی در گرادیانها طراحی شده است. محاسبهی گرادیانها در هر مرحله از بهینهسازی، هزینهبر است و برای دیتاستهای بزرگ و پارامترهای بیشمار، این هزینه می تواند بسیار زیاد شود. بنابراین، Adagrad با کاهش نرخ یادگیری برای پارامترهایی که بیشترین تغییر را در گرادیان دارند، به این مشکل راه حل ارائه می دهد. الگوریتم Adagrad برای هر پارامتر w یک مقدار r را نگهداری می کند که مجموع مربعات گرادیانهای قبلی را نگهداری می کند. در ابتدا، این مقدار برای هر پارامتر را صفر میگذاریم. بعد از هر بار بهروزرسانی، مقدار r برای هر پارامتر w به صورت زیر بهروزرسانی می شود: $r \leftarrow r + g^2$. که g گرادیان جدید محاسبه شده است. در واقع، r میزان تجمع گرادیان مربعاتی است. سپس، نرخ یادگیری برای هر پارامتر با استفاده از فرمول زیر محاسبه می شود: $\frac{\eta}{\sqrt{r+\epsilon}}=\eta$. که در اینجا، η نرخ یادگیری اولیه است و ϵ یک عدد کوچک مثبت است که برای جلوگیری از تقسیم بر صفر در صورتی که r برای یک پارامتر خیلی کوچک باشد، استفاده می شود. بعد از محاسبه ی η' مقدار پارامتر جدید برای هر پارامتر با استفاده از فرمول زیر بهروزرسانی می شود: $w \leftarrow w - \eta' \cdot g$. که g گرادیان جدید است. با این روش، نرخ یادگیری به شکل مستقل از تعداد ایوکها و درون یک اپوک، به شکل خودکار تعیین میشود و بهترین نرخ یادگیری برای هر پارامتر با توجه به تاریخچهی گرادیانهای قبلی به دست می آید. همچنین، میزان تاثیر گرادیان هایی که بیشترین تغییر را دارند، افزایش می یابد و می تواند کمک کند تا به دنبال تغییرات ناگهانی در مسیر بهینه سازی، الگوریتم به دنبال آنها بیشتر بگردد. Adagrad به خوبی در بسیاری از الگوریتمهای یادگیری ماشین مانند شبکههای عصبی و مدلهای خطی عملکرد بسیار خوبی داشته و باعث بهبود سرعت و دقت آنها می شود. اما یکی از مشکلات این الگوریتم، افزایش مجموع مربعات گرادیانها در طول زمان است که باعث کاهش نرخ یادگیری می شود. برای حل این مشکل، الگوریتم های بهینه سازی دیگری مانند RMSProp و Adam پیشنهاد

توابع اتلاف یا همان توابع هزینه در مسائل رگرسیون به عنوان معیاری برای اندازه گیری خطا و اختلاف پیشبینیها و مقادیر واقعی استفاده می شوند. در زیر دو تابع اتلاف برای کاربردهای رگرسیون را معرفی می کنیم:

• تابع اتلاف میانگین مربعات (Mean Squared Error Loss):

این تابع اتلاف یکی از معروفترین توابع اتلاف در مسائل رگرسیون است. این تابع برای اندازه گیری خطا و اختلاف پیش بینی ها و مقادیر واقعی استفاده می شود. در این تابع، فاصله بین پیش بینی شده توسط مدل $(\hat{y_i})$ و مقدار واقعی داده با استفاده از مربع این فاصله محاسبه می شود. سپس میانگین این مربعات برای تمامی داده ها محاسبه می شود. برای (y_i) n داده، تابع اتلاف میانگین مربعات به صورت زیر تعریف می شود:

$$MSE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} (y_i - \hat{y}_i)^2$$

عامل $\frac{1}{n}$ که در تمامی توابع اتلاف وجود دارد برای میانگین گیری از تمام نمونهها به کار می رود و نکتهٔ خاصی ندارد. قسمت بعدی که یک عامل مربعی است اهمیت دارد. در این تابع، هرچه که فاصله بین پیشبینی شده توسط مدل و مقدار واقعی برای یک داده بیشتر باشد، مربع این فاصله نیز بزرگتر خواهد بود و به تبع آن، مقدار تابع اتلاف نیز بیشتر خواهد بود. به همین دلیل، تابع اتلاف میانگین مربعات معمولاً برای مسائل رگرسیون استفاده می شود. استفاده از این تابع اتلاف در الگوریتمهای یادگیری ماشین، مدل را تشویق میکند که پارامترهای خود را طوری تغییر دهد که میانگین خطاهای مربوط به پیشبینی هایش را کمینه کند. در واقع، هدف این تابع این است که پارامترهای مدل را بهینه کند تا پیشبینی های آن نزدیکتر به مقادیر واقعی باشد.

از مزایای این تابع اتلاف می توان به رواج در کارهای متعدد، سادگی در پیادهسازی و بهینهسازی (مشتق گیری ساده) اشاره كرد. از معايب اين تابع اتلاف مي توان به حساسيت بالا به Outlierها اشاره كرد. مثلا اگر داده پرتي داشته باشيم خطي كه برازش را انجام می دهد به نوعی برای به دست آوردن دل آن داده ها خط را جابجا می کند؛ اما ما دوست نداریم این اتفاق بيافتد. دليل اين اتفاق وجود عامل مرتبه دوم است. بنابراين، اختلاف فاصله اهميت بالايي پيدا ميكند. اين اتفاق ميتواند منجر به بهروزرسانی وحشتناک گرادیان و پارامترها شود.

• تابع اتلاف در مسائل (Mean Absolute Error Loss). این تابع اتلاف نیز یکی دیگر از توابع اتلاف معمول در مسائل رگرسیون است. در این تابع، فاصله بین پیش بینی شده توسط مدل $(\hat{y_i})$ و مقدار واقعی داده (y_i) با استفاده از مقدار مطلق این فاصله محاسبه می شود. سپس میانگین این فواصل مطلق برای تمامی دادهها محاسبه می شود. برای n داده، تابع اتلاف L۱ به صورت زیر تعریف می شود:

$$MAE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} |y_i - \hat{y}_i|$$

در این تابع، به عکس تابع MSE که در آن مربع فاصله بین پیشبینی شده و واقعی استفاده شده بود، در تابع MAE از فاصله مطلّق استفاده شده است. به همین دلیل، تابع MAE معمولاً در حالتهایی مفید است که نیاز به حساسیت به انحرافهای بزرگ از پیش بینی داریم. در الگوریتمهای یادگیری ماشین، استفاده از تابع اتلاف L۱ می تواند باعث شود که مدل، پارامترهای خود را طوری تغییر دهد که میانگین فاصله مطلق بین پیشبینیها و مقادیر واقعی کمینه شود. به دلیل اینکه تابع MAE حساسیت کمتری به پرتها دارد، ممکن است بهتر از تابع MSE برای مواجهه با دادههای پرت و نویزی

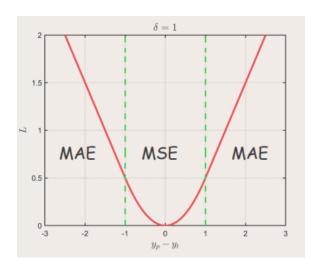
از مزایای این تابع اتلاف می توان به سادگی و حساسیت کم به Outlierها اشاره کرد؛ چراکه، عامل درجه دوم تعدیل شده است. اما از معایب این تابع اتلاف می توان به بهینه سازی پیجیده تر (مثلا مشتق ناپذیری در نقطهٔ صفر) اشاره کرد. برای حل برخى مشكلات اشارهشده مي توان از تابع اتلاف Huber استفاده كرد (رابطهٔ ۱ و شكل ۶):

$$L = \begin{cases} 0.5 (y_p - y_t)^2 & |y_p - y_t| < \delta \\ \delta * (|y_p - y_t| - 0.5 * \delta) & \text{otherwise} \end{cases}$$
 (1)

۳.۲.۱ قسمت ۱۱۱۱

معیار (R2 Score (Coefficient of Determination) یکی از معیارهای مهم است که در تحلیل رگرسیون استفاده می شود. این معیار، نشان می دهد که چه میزان از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل قابل پیش بینی است. در واقع، Score R۲ از

شكل ۶: تابع اتلاف Huber.

• تا ۱ بین می گیرد و نشان می دهد که چه میزان از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل مورد پوشش قرار گرفته است. عدد صفر به معنای عدم توانایی مدل در پیش بینی و عدد یک به معنای پیش بینی دقیق تمامی مقادیر است. به عنوان مثال، فرض کنید که مدل رگرسیونی شما با R2 Score برابر با ۸.۰ مدل شده است. این بدان معنی است که متغیرهای مستقل که در مدل شما استفاده شدهاند، حدود ۸۰ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح می دهند و می توانند آن را پیش بینی کنند. تحلیل R2 Score به شکل زیر است:

- R2 Score بالاتر بهتر است، به این معنی که مدل شما قادر به پوشش بیشتر تغییرات متغیر وابسته است.
- اگر R2 Score بسیار کم باشد، بهتر است بررسی کنید که آیا متغیرهای مستقل شما به درستی انتخاب شدهاند و یا آیا مدل رگرسیونی شما به درستی پیادهسازی شده است.
- اگر R2 Score بسیار بالا باشد، بهتر است بررسی کنید که آیا مدل شما به درستی برای پیش بینی ارزشهای جدید کاربردی است يا خير.

همچنین، نکته مهم دیگری که باید در نظر داشته باشید این است که R2 Score فقط می تواند برای تحلیل رگرسیون استفاده شود و بنابراین R2 Score فقط در مورد تحلیل رگرسیون قابل استفاده است و برای سایر مدلهای یادگیری ماشین، مانند الگوریتمهای دستهبندی، معیارهای دیگری وجود دارد که می توانیم استفاده کنیم. همچنین، باید توجه داشت که استفاده از R2 Score به تنهایی برای انتخاب بهترین مدل رگرسیونی مناسب نیست. به عنوان مثال، در مقایسه دو مدل رگرسیون، هر کدام با R2 Score بالایی، می توانند دارای سایر خطاهای آماری باشند، از جمله ضرایب بیش از حد بزرگ یا کوچک، رفتارهای نامطلوب در برخی نقاط دادهها و یا نقص های دیگری. بنابراین، بهتر است همواره با توجه به معیارهای دیگری مانند MAE و MAE نیز، مدلهای مختلف را مقایسه کرد و بهترین مدل را برای هر مسئله خاص انتخاب کرد. در کل، R2 Score یک معیار مهم و کاربردی در تحلیل رگرسیون است که می تواند به تحلیل و پیش بینی تغییرات متغیر وابسته کمک کند. اما برای انتخاب بهترین مدل رگرسیونی، باید از معیارهای دیگری نیز استفاده کنیم و در کنار آنها، معیار R2 Score را نیز مورد بررسی قرار دهیم. برای محاسبه مقدار R2 Score در تحلیل رگرسیون، ابتدا باید مقادیر پیش بینی شده مدل را با مقادیر واقعی داده ها مقایسه کرد. سپس، مجموع مربعات اختلاف بین پیش بینی های مدل و مقادیر واقعی را با مجموع مربعات اختلاف بین میانگین داده های واقعی (به عنوان یک baseline ساده) مقایسه میکنیم. در نهایت، R2 Score برابر است با یک منهای نسبت مجموع مربعات خطای پیش بینی مدل به مجموع

مربعات خطای پیش بینی یک مدل ساده با میانگین دادههای واقعی:

R2Score = 1 - (MSE(model)/MSE(baseline))

که در اینجا Mean Squared Error است و به عنوان یکی از معیارهای پایه در تحلیل رگرسیون بکار می رود. مقدار R2 Score بین ۰ و ۱ قرار می گیرد و به عنوان یک معیار کیفیت پیش بینی مدل رگرسیونی استفاده می شود. مقدار ۱ به معنی پیش بینی کامل و صحیح تمامی داده ها توسط مدل است، در حالی که مقدار ۰ به معنی پیش بینی افتضاح مدل (مدلی که توانایی پیش بینی بهتری نسبت به میانگین داده های واقعی ندارد) است. معنای منفی شدن مقدار R2 Score این است که مدل شما بهتر از مدل ساده یعنی پیش بینی مقدار میانگین نیست. به عبارت دیگر، مدل شما بهتر از یک حد پایینی نیست و پیش بینیهای آن بدتر از پیش بینی با میانگین داده های واقعی هستند. در این حالت، نیاز است که مدل را با مدل های دیگر مقایسه کنید و از معیارهای دیگری مانند MSE استفاده کنید تا عملکرد مدل خود را بیشتر بررسی کنید. همچنین، در بعضی موارد، ممکن است که مدل شما به دلیل نوع داده ها، تعداد نمونه ها یا عدم تعادل در توزیع داده ها بهبود نیاز داشته باشد. در این صورت، می توانید با استفاده از تکنیکهایی مانند تغییر نوع مدل، افزایش تعداد دادهها یا اعمال تعدیلهایی در دادههای ورودی، بهبود عملکرد مدل خود را تضمین کنید. در کل، مقدار R2 Score یکی از معیارهای پایه در تحلیل رگرسیون است که به شما امکان می دهد کیفیت پیش بینی مدل خود را با یک مدل ساده (پیش بینی با میانگین داده های واقعی) مقایسه کنید. همچنین، باید توجه داشت که این معیار نمی تواند به تنهایی برای ارزیابی عملکرد مدلهای رگرسیونی به کار برده شود و باید با دیگر معیارهای کیفیت پیش بینی مانند MAE ، MSE و Rmse همراه شود تا بتوان به صورت جامع عملكرد مدل را بررسي كرد.

در ادامه با انتخاب بهینه ساز Adam و تابع اتلاف MSE به نوشتن دستوراتی برای بر آوردن هدف این قسمت از سال می پردازیم. این کد یک شبکه عصبی چند لایه با تعداد لایههای مخفی متفاوت را با استفاده از کتابخانه پایتورچ آموزش می دهد. در طول آموزش، کارایی شبکه با استفاده از R2 score برای مجموعه های آموزش و اعتبارسنجی محاسبه می شود و خطا با استفاده از MSE Loss محاسبه می شود. در پایان بهترین مدل بر اساس کارایی برای مجموعه اعتبارسنجی انتخاب شده و بازگشت داده می شود. در بخش تعریف مدل سه کلاس برای مدل های MLP تعریف شده است. هر کلاس، یک مدل با تعداد لایه های مخفی مختلف است. در این مدلها از تابع فعالسازی ReLU استفاده شده است. در ادامه یک تابع برای آموزش مدلها و ذخیرهسازی و نمایش نتایج نوشته شده است. این تابع یک مدل شبکه عصبی را با استفاده از الگوریتم بهینهسازی و تابع هزینه دادهشده به آن، برای دادههای آموزشی و اعتبارسنجی آموزش می دهد و بهترین مدل را بر اساس R2 score برای دادههای اعتبارسنجی برمی گرداند. ورودی های تابع شامل این موارد است:

- model: مدل شبکه عصبی که باید آموزش داده شود.
- optimizer: الگوریتم بهینه سازی که برای آموزش مدل استفاده می شود.
 - criterion: تابع هزینه که برای آموزش مدل استفاده می شود.
 - train data: داده های آموزشی.
 - train label: برچسب های داده های آموزشی.
 - val data: داده های اعتبارسنجی.
 - val label: برچسب های داده های اعتبارسنجی.
 - num epochs: تعداد اپوک ها برای آموزش مدل.

این تابع ابتدا مدل را به حالت آموزشی در می آورد و بهینهساز را صفر می کند. سیس خروجی مدل را با داده های آموزش و تابع خطا مقایسه کرده و از این طریق مقدار خطای آموزش را محاسبه میکند. در ادامه، مقدار خطا را به عقب منتقل کرده و بهینهساز را فعال می کند. سپس، مقدار خطای آموزش و R2 score مربوط به آموزش را در لیستهای مربوطه ذخیره می کند. در مرحلهٔ بعد، مدل را به حالت ارزیابی در می آورد و با استفاده از داده های اعتبارسنجی، خروجی مدل و مقدار خطای آن را محاسبه می کند. سپس R2 score مربوط به اعتبار سنجی را محاسبه کرده و آن را در لیست های مربوطه ذخیره می کند. همچنین، اگر R2 score بهبود یافته باشد، بهترین مدل و مقدار آن را در لیست های مربوطه ذخیره می کند. در نهایت، این تابع با استفاده از لیستهای خطا و R2 score، منحنیهای مربوطه را رسم کرده و آنها را به صورت فایل ییدیاف ذخیره میکند. در ادامه، دادههای آموزش و آزمایش با استفاده از کلاس Tensor از پایتورچ تعریف شدهاند. سپس هایپرپارامترهای مدل تعریف شدهاند که شامل ابعاد ورودی، ابعاد خروجی، اندازه لایههای مخفی و نرخ یادگیری است. سپس از سه مدل مختلف از MLP با تعداد لایههای مخفی متفاوت استفاده شده است. برای هر یک از این مدلها، یک بهینهساز و یک تابع هزینه نیز تعریف شده اند و با استفاده از تابع آموزشی تعریفشده، مدل ها آموزش داده شدهاند. در نهایت، بهترین مدل برگشت داده می شود. در نهایت علاوه بر منطق خواستهشده در قسمت ۷، یک سیستم ارزیابی کلی روی دادههای تست طراحی شده است که در آن ابتدا برای هر یک از مدلها، پارامترهای بهترین مدل با استفاده از توابع ذخیرهسازی درون پایتورچ بارگیری میشوند. سپس با استفاده از تابع ()eval روی مدلها، به آنها می گوییم که حالت آزمایشی دارند و قادر به بهروزرسانی پارامترهای خود نیستند. در نهایت، با استفاده از تابع () no_grad ارزیابی مدلها روی دادههای آزمایشی انجام می شود و خروجی های تولید شده توسط مدلها با دادههای آزمایشی مقایسه می شود. برای اندازه گیری دقت مدلها، از دو معیار، یعنی میزان خطا (اتلاف) و ضریب تعقیب (R2 score) استفاده می شود. در نهایت، نتایج ارزیابی برای هر مدل در خروجی چاپ می شود. با ارائهٔ این توضیحات دستورات استفاده شده به شرح زیر است:

```
import torch
2 import torch.nn as nn
3 import torch.optim as optim
4 from sklearn.metrics import r2_score
5 import matplotlib.pyplot as plt
7 # Define the MLP models
8 class MLP1(nn.Module):
     def __init__(self, input_dim, hidden_dim, output_dim):
         super(MLP1, self).__init__()
         self.fc1 = nn.Linear(input_dim, hidden_dim)
          self.fc2 = nn.Linear(hidden_dim, output_dim)
     def forward(self, x):
         x = torch.relu(self.fc1(x))
         x = self.fc2(x)
         return x
 class MLP2(nn.Module):
     def __init__(self, input_dim, hidden_dim1, hidden_dim2, output_dim):
         super(MLP2, self).__init__()
          self.fc1 = nn.Linear(input_dim, hidden_dim1)
          self.fc2 = nn.Linear(hidden_dim1, hidden_dim2)
```

```
self.fc3 = nn.Linear(hidden_dim2, output_dim)
      def forward(self, x):
          x = torch.relu(self.fc1(x))
          x = torch.relu(self.fc2(x))
          x = self.fc3(x)
          return x
32 class MLP3(nn.Module):
      def __init__(self, input_dim, hidden_dim1, hidden_dim2, hidden_dim3, output_dim):
          super(MLP3, self).__init__()
          self.fc1 = nn.Linear(input_dim, hidden_dim1)
          self.fc2 = nn.Linear(hidden_dim1, hidden_dim2)
          self.fc3 = nn.Linear(hidden_dim2, hidden_dim3)
          self.fc4 = nn.Linear(hidden_dim3, output_dim)
      def forward(self, x):
40
          x = torch.relu(self.fc1(x))
          x = torch.relu(self.fc2(x))
          x = torch.relu(self.fc3(x))
          x = self.fc4(x)
          return x
47 # Define the training function
48 def train(model, optimizer, criterion, train_data, train_label, val_data, val_label, num_epochs
      =1000):
      train_loss_list = []
      val_loss_list = []
     r2score_list = []
      train_r2score_list = []
      best_model = None
53
      best_r2score = -1
      for epoch in range(num_epochs):
          # Training
          model.train()
          optimizer.zero_grad()
          train_output = model(train_data)
          train_loss = criterion(train_output.squeeze(), train_label)
          train_loss.backward()
          optimizer.step()
          train_loss_list.append(train_loss.item())
          train_r2score = r2_score(train_label, train_output.squeeze().detach().numpy())
          train_r2score_list.append(train_r2score)
```



```
# Validation
           model.eval()
           with torch.no_grad():
               val_output = model(val_data)
               val_loss = criterion(val_output.squeeze(), val_label)
               val_loss_list.append(val_loss.item())
               r2score = r2_score(val_label, val_output.squeeze().detach().numpy())
               r2score_list.append(r2score)
               if r2score > best_r2score:
                   best_r2score = r2score
                   best_model = model.state_dict()
           # Print loss and R2 score every 100 epochs
           if (epoch+1) \% 5 == 0:
81
               print(f"Epoch [{epoch+1}/{num_epochs}], Train Loss: {train_loss.item():.4f}, Val Loss
       : {val_loss.item():.4f}, Train R2 score: {train_r2score:.4f}, Val R2 score: {r2score:.4f}")
83
       # Plot loss curve and save as pdf
      plt.plot(train_loss_list, label='Train Loss')
85
       plt.plot(val_loss_list, label='Validation Loss')
       plt.xlabel('Epoch')
      plt.ylabel('Loss')
88
      plt.legend()
       plt.title(type(model).__name__)
      plt.savefig(f"{type(model).__name__}_loss.pdf")
91
       plt.show()
92
       # Plot R2 score curve and save as pdf
94
      plt.plot(train_r2score_list, label='Train R2 score')
       plt.plot(r2score_list, label='Val R2 score')
      plt.xlabel('Epoch')
97
      plt.ylabel('R2 score')
      plt.legend()
      plt.title(type(model).__name__)
100
       plt.savefig(f"{type(model).__name__}_r2score.pdf")
      plt.show()
102
       # Return the best model based on the validation R2 score
104
      return best_model
105
107 # Define the data and labels
train_data = torch.Tensor(train_data)
109 train_label = torch.Tensor(train_label)
val_data = torch.Tensor(val_data)
val_label = torch.Tensor(val_label)
```



```
test_data = torch.Tensor(test_data)
test_label = torch.Tensor(test_label)
115 # Define the hyperparameters
input_dim = 23
117 output_dim = 1
118 hidden_dim1 = 16
119 \text{ hidden\_dim2} = 64
120 hidden_dim3 = 128
121 learning_rate = 0.001
num_epochs = 120
124 # Train the models
model1 = MLP1(input_dim, hidden_dim1, output_dim)
optimizer1 = optim.Adam(model1.parameters(), lr=learning_rate)
127 criterion1 = nn.MSELoss()
128 best_model1 = train(model1, optimizer1, criterion1, train_data, train_label, val_data, val_label,
        num_epochs=num_epochs)
129
model2 = MLP2(input_dim, hidden_dim1, hidden_dim2, output_dim)
optimizer2 = optim.Adam(model2.parameters(), lr=learning_rate)
132 criterion2 = nn.MSELoss()
133 best_model2 = train(model2, optimizer2, criterion2, train_data, train_label, val_data, val_label,
        num_epochs=num_epochs)
135 model3 = MLP3(input_dim, hidden_dim1, hidden_dim2, hidden_dim3, output_dim)
optimizer3 = optim.Adam(model3.parameters(), lr=learning_rate)
137 criterion3 = nn.MSELoss()
138 best_model3 = train(model3, optimizer3, criterion3, train_data, train_label, val_data, val_label,
        num_epochs=num_epochs)
# Evaluate the models on the test set
141 model1.load_state_dict(best_model1)
142 model1.eval()
143 with torch.no_grad():
      test_output1 = model1(test_data)
      test_loss1 = criterion1(test_output1.squeeze(), test_label)
      test_r2score1 = r2_score(test_label, test_output1.squeeze().detach().numpy())
148 model2.load_state_dict(best_model2)
model2.eval()
150 with torch.no_grad():
      test_output2 = model2(test_data)
      test_loss2 = criterion2(test_output2.squeeze(), test_label)
      test_r2score2 = r2_score(test_label, test_output2.squeeze().detach().numpy())
```



```
model3.load_state_dict(best_model3)
156 model3.eval()
157 with torch.no_grad():
      test_output3 = model3(test_data)
      test_loss3 = criterion3(test_output3.squeeze(), test_label)
      test_r2score3 = r2_score(test_label, test_output3.squeeze().detach().numpy())
162 # Print the test set results
163 print("MLP1 Test Set Results:")
  print(f"Loss: {test_loss1:.4f}, R2 Score: {test_r2score1:.4f}")
166 print("MLP2 Test Set Results:")
print(f"Loss: {test_loss2:.4f}, R2 Score: {test_r2score2:.4f}")
169 print("MLP3 Test Set Results:")
170 print(f"Loss: {test_loss3:.4f}, R2 Score: {test_r2score3:.4f}")
```

نتایج مربوط به هر پیادهسازی در شکل ۷ آورده شده است. همان طور که مشاهده می شود نتایج مربوط به مدل سوم توانسته به كمينهٔ مقادير اتلاف و بيشينهٔ مقدار R2 score دست پيدا كند كه اين موضوع در نتيجهٔ مربوط به آزمايش كه به شرح زير است هم تأیید شده است:

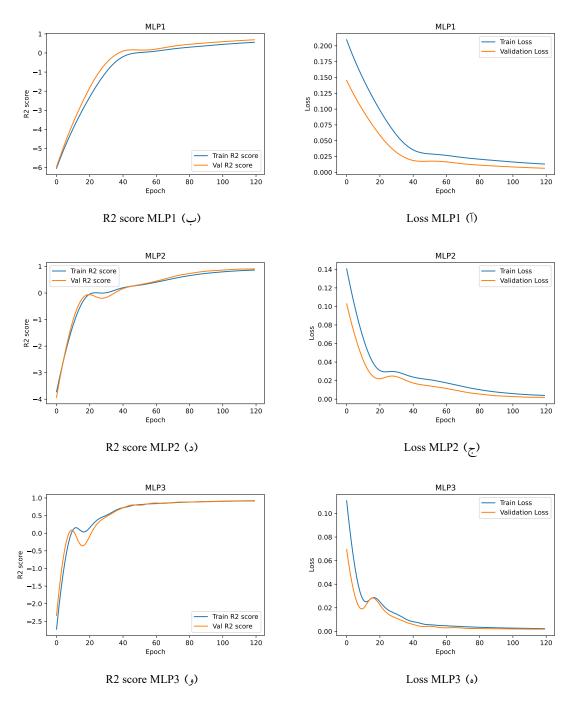
```
MLP1 Test Set Results:
2 Loss: 0.0157, R2 Score: 0.6370
MLP2 Test Set Results:
4 Loss: 0.0062, R2 Score: 0.8566
5 MLP3 Test Set Results:
6 Loss: 0.0045, R2 Score: 0.8952
```

۴.۲.۱ قسمت **IV**

در دفترچه کد مربوط به این سوال، ما تمام توابع اتلاف و بهینهسازها مختلف را روی هر سه مدل آزمایش کردیم؛ اما در اینجا نتایج را فقط برای مدلی که در قسمت III بهترین نتیجه را به دست داده بود گزارش میکنیم. شکل ۹

هر دو بهینه ساز Adam و Adagrad الگوریتم های مؤثری هستند که برای بهبود عملکرد الگوریتم های یادگیری ماشین استفاده می شوند. اما هر کدام از این الگوریتمها در شرایط مختلف و برای مسائل خاص، بهترین عملکرد را دارد. در شرایطی که دیتای بسیار پراکنده داریم و گرادیانها با تغییرات بزرگ همراه هستند، Adagrad بهترین عملکرد را از خود نشان می دهد. به عنوان مثال در بسیاری از مسائل مربوط به پردازش زبان طبیعی که دادههای بسیار پراکنده دارند، Adagrad می تواند بهترین راه حل باشد. از سوی دیگر، در شرایطی که گرادیانها با تغییرات بزرگی همراه نیستند و تابع هزینه یکنواخت و بهینهسازی بر روی یک مسئله بهینه است، بهینهساز Adam می تواند عملکرد بهتری نسبت به Adagrad داشته باشد. در کل، همواره بهتر است برای هر مسئله و در شرایط خاص خود، الگوریتم بهینهسازی مناسب را انتخاب کرد و در صورت نیاز با آزمایش و انتخاب بهترین الگوريتم بهينهسازي، عملكرد مدل را بهبود بخشيد. مقايسهٔ نتايج مربوط به استفاده از دو بهينهساز AdaGrad و AdaGrad را نشان می دهد. همان طور که مشاهده می شود بهینه ساز Adam بهتر عمل کرده. به عنوان بررسی ثانویه و دست یابی احتمالی به نتایج

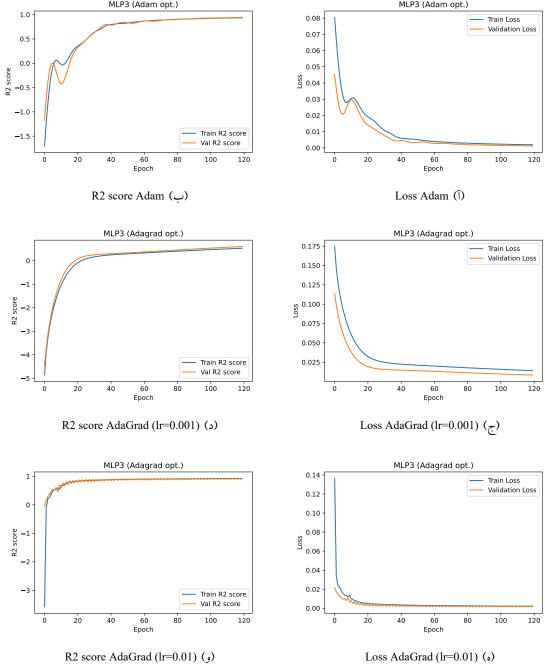
شكل ٧: نتايح مربوط به شبكه هاى با تعداد لايهٔ مخفى مختلف.

بهتر با استفاده از بهنیهساز AdaGrad، نرخ یادگیری آن را بیشتر میکنیم و همانطور که مشاهده میشود در ازای دستیابی به نتایج بهتر، نوسانات ریزی ایجاد میشود که البته فارغ از واگرایی است (تصویر ۸(ه)). همچنین نتایج روی دادههای آزمایشی به شرح زیر است:

```
MLP3 Test Set Results (Adam):
2 Loss: 0.0045, R2 Score: 0.8969
```



```
MLP3 Test Set Results (AdaGrad, lr=0.001):
4 Loss: 0.0197, R2 Score: 0.5445
5 MLP3 Test Set Results (AdaGrad, lr=0.01):
6 Loss: 0.0035, R2 Score: 0.9187
                        MLP3 (Adam opt.)
```


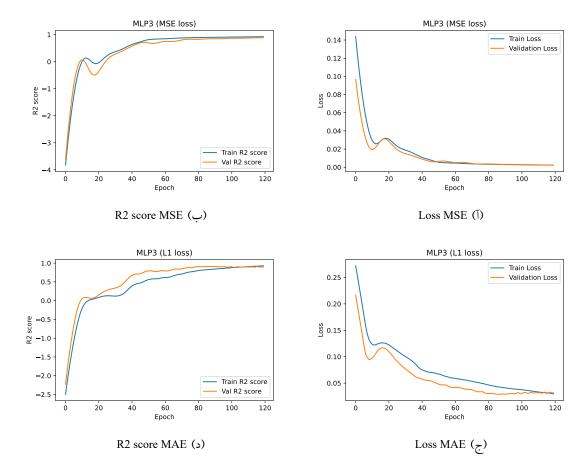
شکل ۸: نتایح مربوط به بهینهسازهای مختلف.

تابع اتلاف (MSE (Mean Squared Error) و تابع اتلاف MSE (Mean Squared Error) دو تابع اتلاف پرکاربرد در

یادگیری ماشین هستند. هر دو تابع اتلاف برای محاسبه خطا در پیش بینی مقدار یک متغیر پیوسته استفاده می شوند. تابع اتلاف MSE خطا را با میانگین مربعات فاصله بین پیش بینی شده و مقدار واقعی محاسبه می کند. این تابع برای محاسبه خطای شبکههای عصبی کارآمد است، زیرا گرادیانها را به صورت پیوسته محاسبه می کند و باعث می شود که یادگیری مدل سریعتر صورت بگیرد. تابع اتلاف IrMAE خطا را با میانگین مطلق فاصله بین پیش بینی شده و مقدار واقعی محاسبه می کند. این تابع برای مسائلی که نویز بیشتری دارند، به عنوان مثال در پیش بینی ارزش خانهها که فروشندگان ممکن است قیمتهایی را بیش از یا کمتر از میانگین قیمتها اعلام کنند، عملکرد بهتری از MSE دارد. در کل، انتخاب تابع اتلاف به مسئله و دادههای ورودی بستگی دارد. اگر دادههای ورودی بیشتر نویز داشته باشند، MAE ممکن است بهترین راهحل باشد. اگر دادههای ورودی دقیق تر باشند و نویز کمتری داشته باشند، MSE بهترین راه حل است. با این حال، هر دو تابع اتلاف در بسیاری از مسائل می توانند عملکرد خوبی داشته باشند و ممکن است در صورت نیاز، هر دو مورد استفاده شوند. در ادامه، همین فرآیند مقایسهای را بهازای توابع اتلاف MSE و MAE (L1) تكرار ميكنيم. نتايج به صورتي است كه در ؟؟ نشان داده شده است. نتايج مربوط به داده هاي آزمايشي هم به شرح زیر است. مشاهده می شود که تغیر معناداری در نتایج به دست نیامده است.

```
MLP3 Test Set Results (MSE):
2 Loss: 0.0035, R2 Score: 0.9183
3 MLP3 Test Set Results (MAE):
4 Loss: 0.0388, R2 Score: 0.8944
```


شكل ٩: نتايح مربوط به توابع اتلاف مختلف.

۷.۲.۱ قسمت **V**

با ارائهٔ این توضیحات دستورات زیر را به مجموعه دستورات قبلی اضافه کرده و ضمن برگرداندن مقیاس دهی انجام شده به مقایسهٔ مقادير واقعى و مقادير پيش بيني شدهٔ قيمت مي پردازيم:

```
import random
3 # Select 5 random indices from the test set
4 test_indices = random.sample(range(len(test_data)), 5)
6 # Evaluate the models on the selected test data
7 for i in test_indices:
      input_data = test_data[i]
      true_label = test_label[i]
      model1.load_state_dict(best_model1)
      model1.eval()
      with torch.no_grad():
          output1 = model1(input_data)
          unscaled_output1 = scaler_y.inverse_transform(output1.reshape(-1, 1))
          pred_label1 = unscaled_output1.squeeze().item()
          unscaled_true_label = scaler_y.inverse_transform(true_label.reshape(-1, 1))
          diff1 = abs(pred_label1 - unscaled_true_label.item())
      model2.load_state_dict(best_model2)
      model2.eval()
      with torch.no_grad():
          output2 = model2(input_data)
          unscaled_output2 = scaler_y.inverse_transform(output2.reshape(-1, 1))
          pred_label2 = unscaled_output2.squeeze().item()
          unscaled_true_label = scaler_y.inverse_transform(true_label.reshape(-1, 1))
          diff2 = abs(pred_label2 - unscaled_true_label.item())
      model3.load_state_dict(best_model3)
29
      model3.eval()
      with torch.no_grad():
          output3 = model3(input_data)
          unscaled_output3 = scaler_y.inverse_transform(output3.reshape(-1, 1))
          pred_label3 = unscaled_output3.squeeze().item()
          diff3 = abs(pred_label3 - unscaled_true_label.item())
      # Print the predicted and true values, and their differences
38
      print(f"Data {i}:")
      print("MLP1 Predicted Value: {:.4f}, True Value: {:.4f}, Difference: {:.4f}".format(
      pred_label1, unscaled_true_label.item(), diff1))
```



```
print("MLP2 Predicted Value: {:.4f}, True Value: {:.4f}, Difference: {:.4f}".format(
pred_label2, unscaled_true_label.item(), diff2))
print("MLP3 Predicted Value: {:.4f}, True Value: {:.4f}, Difference: {:.4f}".format(
pred_label3, unscaled_true_label.item(), diff3))
```

نتیجه به صورتی است که در زیر آمده است. همان طور که مشاهده می شود، مطابق انتظار، مقادیر پیش بینی شدهٔ شبکهٔ MLP3 اختلاف كمترى با مقادير واقعى دارند. عمل كرد MLP2 هم به آن نزديك است. اما عمل كرد MLP1 به وضوح بدتر است. اين نتایج منطبق بر نتایجی بود که در قسمتهای قبلی و با ساختار تست جداگانهای که طراحی کرده بودیم (نتایج تست تحمیعی و درصدی)، به دست آوردیم. همچنین در این مجموعهٔ ۵تایی آزمایش مشاهده میشود که میزان اختلاف قیمت پیشبینی و واقعى، حداكثر عدرصد ميزان قيمت واقعى است كه اين هم منطبق بر نتايج به دست آمده است.

```
# Data 22:
2 MLP1 Predicted Value: 14151.8072, True Value: 11721.8557, Difference: 2429.9515
3 MLP2 Predicted Value: 9716.8267, True Value: 11721.8557, Difference: 2005.0289
4 MLP3 Predicted Value: 11012.7253, True Value: 11721.8557, Difference: 709.1303
5 # Data 1:
6 MLP1 Predicted Value: 16950.5866, True Value: 19376.9675, Difference: 2426.3809
7 MLP2 Predicted Value: 17296.7602, True Value: 19376.9675, Difference: 2080.2072
8 MLP3 Predicted Value: 19032.5010, True Value: 19376.9675, Difference: 344.4664
9 # Data 5:
10 MLP1 Predicted Value: 11692.4676, True Value: 11363.4019, Difference: 329.0656
11 MLP2 Predicted Value: 10818.7804, True Value: 11363.4019, Difference: 544.6215
12 MLP3 Predicted Value: 11029.7326, True Value: 11363.4019, Difference: 333.6693
13 # Data 17:
14 MLP1 Predicted Value: 16690.7608, True Value: 15210.8052, Difference: 1479.9555
15 MLP2 Predicted Value: 16094.3459, True Value: 15210.8052, Difference: 883.5407
16 MLP3 Predicted Value: 14967.0500, True Value: 15210.8052, Difference: 243.7552
17 # Data 28:
18 MLP1 Predicted Value: 12509.8616, True Value: 11522.7143, Difference: 987.1473
19 MLP2 Predicted Value: 10460.0885, True Value: 11522.7143, Difference: 1062.6258
20 MLP3 Predicted Value: 11092.1927, True Value: 11522.7143, Difference: 430.5216
```